

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/250/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513208772
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7513208772.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a sudcov JUDr. Ladislav Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v právnej veci žalobcu GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 35 838 825, zastúpeného Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Michalská č. 14, IČO: 47 255 706 proti žalovanej R. Z., H.. XX.XX.XXXX, H. C. O., A. Č.. X, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom Z.. F. R.E., T. X. K. E. P., v konaní o zaplatenie 2.439,20 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 17C/344/2013-189 zo dňa 15.12.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ako aj vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom v rozsahu sumy 100,- eur konanie zastavil. V prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozsudok vo veci samej odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a.s. uzavrela so žalovanou zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX M. XX.XX.XXXX, na základe ktorej poskytla žalovanej peňažné prostriedky v sume 1.062,21 eura, ktoré sa zaviazala žalovaná splatiť spolu s 18,4 % ročným zmluvným úrokom pravidelnými splátkami v sume 29,34 eura splatnými vždy do 20. dňa v mesiaci, pričom prvá splátka mala byť uhradená XX.XX.XXXX. Žalovaná tento úver nesplácala riadne. Pohľadávku voči žalovanej pôvodný veriteľ postúpil na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX v celkovej výške 2.439,20 eura, z toho istina po splatnosti 2.156,25 eura a úroky z omeškania 282,95 eur. Istinu 2.156,25 eura žiadal úročiť zmluvným úrokom 18,4 % ročne aj úrokom z omeškania 9 % ročne odo dňa XX.XX.XXXX (t.j. dňom nasledujúcim postúpení pohľadávok).

Zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX T. M. XX.XX.XXXX (čl.8) mal súd prvého stupňa preukázané, že Slovenská sporiteľňa a.s. poskytla žalovanej „MINI úver do 10 minút“ v sume 32 000 eura, ktorý bol poukázaný na jej účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX bezhotovostným prevodom; a ktorý sa zaviazala spolu s pevne dohodnutým ročným úrokom 18,4% splatiť v 60 mesačných splátkach po 29,34 eura (884 Sk) do 20. dňa v mesiaci, počnúc dňom 20.11.2006 a končiac dňom 20.10.2011. Poplatok za správu úveru bol 60 Sk mesačne a RPMN bola v sadzbe 24,49% ročne.

Žalobca poveril vymáhaním pohľadávok spoločnosť Platiť sa oplatí s.r.o.. Výzvou na zaplatenie zo dňa 17.02.2011 (čl. 11) žalobcom poverená spoločnosť oznámila žalovanej, že aktuálny zostatok

pohľadávky činí 2.527,75 eura. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania s plnením uvedeného záväzku, veriteľ odstúpil podľa § 506 Obchodného zákonníka od zmluvy o úvere, čím sa záväzok stal splatným v celom rozsahu spolu s príslušenstvom. Či vôbec a kedy sa táto výzva žalovanej doručila a kedy teda odstúpenie od zmluvy sa stalo účinným a celý záväzok zročným, žalobca nepreukázal žiadnymi dôkazmi.

Súd prvého stupňa vyzval žalobcu, aby oznámil: 1/ kedy sa odstúpenie od zmluvy zo XX.X.XXXX stalo účinné, 2/ či vôbec a v akej výške žalovaná zaplatila nejakú splátku a kedy, 3/ akú celkovú sumu zaplatila a kedy realizovala poslednú úhradu, 4/ aby zaujal stanovisko k premlčaniu splátok, ktorých splatnosť nastala v období pred 20.6.2009 (podľa OBZ) resp. pred XX.X.XXXX podľa OZ, a aby prípadne upravil žalobný petit.

V podaní zo dňa 26.9.2014 žalobca na základe výzvy súdu uviedol k bodu 1/ výzvy:

- v zmysle čl. 10.3 Všeobecných obchodných podmienok, platných ku dňu uzatvorenia zmluvy: „pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obyčajnej listovej zásielky“. Vychádzajúc z tejto úpravy sa odstúpenie od zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX stalo účinným dňa XX.XX.XXXX, keďže podľa znenia čl. 10.3 VOP tretí deň uplynul XX.XX.XXXX;

k bodu 2/ a 3/ výzvy:

- žalovaná uhradila celkovú sumu 5314,70 Ks (176,42 eura), pričom posledná úhrada bola zaplatená XX.XX.XXXX a to vo výške 8,70 Sk

k bodu 4/ výzvy:

- poukázal na skutočnosť, že aplikácia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 s účinnosťou od 01.05.2014, ktorý bol vložený za § 5a. Poukázal na znenie Čl VIII bod 30 a podľa § 29b - prechodné a záverečné ustanovenia - ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.05.2014; vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich vzniknuté pred 01.05.2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30.04.2014. Poukázal tiež na to, že v danej veci sa jedná o absolútny obchod, pričom nesúhlasil s prihliadnutím na premlčanie ex offa bez toho, aby námietku vzniesol samotný žalovaný a poukázal na znenie niekoľkých súdnych rozhodnutí.

Opatrovník žalovaného podaním doručeným súdu 29.10.2014 vzniesol námietku premlčania v celom rozsahu. Na pojednávaní konanom dňa 20.10.2014 žalobca súdu oznámil, že v období po podaní žaloby boli na účet žalobcu pripísané čiastkové úhrady a to dňa 14.06.2013, 30.07.2013, 30.08.2013, 30.09.2013 a 12.12.2013 vždy po 20,- eur, preto v rozsahu sumy 100,- zobrať pred prvým pojednávaním žalobu späť.

Súd prvého stupňa preto v súlade s ust. § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. konanie čiastočne zastavil, ohľadom sumy 100,- eur. Súd prvého stupňa mal preukázané, keďže v konaní to žalobca potvrdil, že od úverovej zmluvy odstúpil listom zo dňa XX.XX.XXXX, čím sa celý úver, ktorý zostávalo doplatiť stal predčasne zročným v celom nesplatenom zostatku a toto odstúpenie sa stalo účinným XX.XX.XXXX. To znamená, že výhoda splátok v období od XX.XX.XXXX (postúpenie pohľadávky) do XX.XX.XXXX (účinnosť odstúpenia) žalovanej nezanikla. Zročnými sa stali splátky, ktoré boli splatné období od 20.03.2011 do 20.10.2011. Ak sa ale odstúpenie od zmluvy stalo účinné dňa 21.02.2011, dňom 22.02.2011 začala žalobcovi plynúť dvojročná premlčacia doba. Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ust. §§ 497, 502, 503 504, 506 Obchodného zákonníka, ust. §§ 48 ods. 1, 52, 54, 100, 101, 110 a 107 a 457 Občianskeho zákonníka, §§ 2, 3 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 252/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy a právne uzavrel, že hlavný právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej úprave. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zák. č 258/2001 Z.z. a zároveň aplikácii všeobecných ustanoví ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka. Medzi tromi zákonmi prichádzajúcimi do úvahy (1. Zákon o spotrebiteľských úveroch, 2. Občiansky zákonník a 3. Obchodný zákonník) panuje pomer, že primárne sa použije predpis špeciálny, ak tento určitú otázku neupravuje, resp. nečiní tak úplne nastupuje po

ňom úpravu spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Občianskeho zákonníka. To znamená, že úprava Obchodného zákonníka sa môže na takýto prípad uplatniť len vtedy, keď nenarazí na obmedzenie v Občianskom zákonníku a vykonávacích predpisov k nemu. Súd prvého stupňa prejednávany právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX posudzoval síce podľa zmluvného typu upraveného v § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale ako druh zmluvy podliehajúci zákonnej úprave o spotrebiteľských úveroch a zákonnej úprave v Občianskom zákonníku. V kontexte so zisteným skutkovým stavom súd prvého stupňa konštatoval, že ak pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku voči žalovanému na žalobcu dňa XX.XX.XXXX znamená to, že predmetom postúpenia nebol iba dlh, ktorý v dôsledku omeškania žalovaného trval najmenej 1 rok (§ 92 ods. 8 zákona o bankách), ale aj pohľadávka titulom tých splátok úveru, ktoré v zmysle zmluvy o úvere mali byť zaplatené v období od postúpenia do konečnej splatnosti úveru dňa XX.XX.XXXX. Pretože opatrovník žalovaného premlčanie nároku namietal, súd prvého stupňa na premlčanie prihliadol na námietku dlžníka, pričom v súlade s ust. § 107 ods.1 OZ premlčacia lehota na podanie žaloby uplynula žalobcovi dňa 21.02.2013 a keďže žaloba bola podaná na súd až 04.06.2013, bola podaná zjavne po uplynutí tejto lehoty, zároveň poukázal na to, že vzhľadom na znenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014, ak by opatrovník žalovaného nevzniesol námietku premlčania, súd by na ňu prihliadol aj sám, keďže vo veci rozhodoval 15.12.2014. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu, keďže žalobca nebol v konaní úspešný a žalovanému trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiacemu výroku o trovách konania. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ako aj z odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f/ O.s.p..

Mal za to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keďže nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podstata nesprávnosti rozhodnutia podľa odvolateľa spočíva v nesprávnom a neodôvodnenom určení trvania premlčacej doby, v konaní došlo k porušeniu ústavných práv žalobcu na súdnu a inú právnu ochranu a k odňatiu možnosti konať pred súdom a odvolaním napadnutý rozsudok je podľa žalobcu postihnutý vadou nepreskúmateľnosti a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

Súd prvého stupňa ako rozhodnú uvádza tú skutočnosť, že pohľadávka uplatňovaná v tomto konaní sa po odstúpení od úverovej zmluvy premlčuje v dvojročnej premlčacej dobe postupom podľa Občianskeho zákonníka. S týmto názorom žalobca nesúhlasí. Predmetná zmluva podľa odvolateľa nevznikla reálnym odovzdaním peňazí dlžníkovi, ale vznikla dohodou zmluvných strán o jej obsahu, z ktorého vyplýva platný záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť v prospech dlžníka finančné plnenie formou úveru a zároveň záväzok dlžníka takto poskytnuté plnenie navýšené o úrok splácať v dohodnutých splátkach. Je teda nepochybné, že v tomto prípade ide o zmluvu o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere patrí podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Žalobca má za to, že spotrebiteľský úver nie je jeden zmluvný typ, ale osobitný subtyp zmluvných typov, ktorých kauzou je dočasné poskytnutie finančných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu (pôžička, úver, nájom), na úpravu ktorých sa majú použiť pri kogentnej či dispozitívnej zákonnej úprave jednotlivých zmluvných typov aj ďalšie kogentné právne normy, ktoré sú vymedzené v Zákone o spotrebiteľských úveroch (lex specialis). Preto má žalobca za to, že nejde o samostatný zmluvný typ vylučujúci použitie Obchodného zákonníka.

Tvrdenia o tom, že v prípade, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, vyplýva výlučná pôsobnosť Občianskeho zákonníka na daný vzťah nemajú žiadnu normatívnu oporu a priečia sa pravidlu lex specialis derogat lex generali, pričom v tomto prípade lex specialis je ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka. Preto má žalobca za to, že pri aplikácii rozhodných právnych noriem je potrebné vychádzať z nasledujúcej hierarchie právnych noriem: ako základný predpis pre riešenie otázok záväzkového práva je potrebné aplikovať v súlade s ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka tretiu časť Obchodného zákonníka (tento záver je rozhodujúci pri posudzovaní premlčania, úrokov z omeškania,

uznania záväzku a ďalších inštitútov upravených dvojkoľajne v oboch kódexoch a pod.). To, že úverová zmluva upravená v Obchodnom zákonníku sa bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi alebo podnikateľskému subjektu spravuje Obchodným zákonníkom vyplýva aj z názoru prezentovaného JUDr. Janou Bajánkovou v článku „Spotrebiteľ v exekučnom konaní“ vydaného v rámci riešenia projektu Justičnej akadémie a APVV. Žalobca preto zotrváva na svojom tvrdení, že je potrebné aplikovať na právnu úpravu úverovej zmluvy Obchodný zákonník, ako aj všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Ust. § 54 Občianskeho zákonníka zakotvuje v prospech spotrebiteľa kogentnosť inak dispozitívnych noriem uvedených v Občianskom zákonníku, ak by spotrebiteľská zmluva obsahovala od nich odklon v neprospech spotrebiteľa. Teda predmetné ustanovenie nestanovuje aplikáciu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské zmluvy vo forme absolútnych obchodov inak ako v rozsahu § 52 až 54, resp. § 60. Pre porovnanie poukázal odvolateľ na českú právnu úpravu, a to ust. § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka a na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 32Cdo 3337/2010. Zároveň akcentoval na to, že z charakteru zmluvy o spotrebnom úvere vyplýva, že ide o zmluvu uzavretú síce ako spotrebiteľskú, avšak netreba opomínať, že jej základným charakterom je charakter absolútneho obchodného záväzkového vzťahu podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka. Vo vzťahu k zmluve o spotrebnom úvere, prirodzene platí aj zákonná úprava ochrany spotrebiteľských úverov zákonom č. 258/2001 Z.z., ktorý bol platný a účinný v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi. Tento zákon však nie je možné vykladať tak, že akýkoľvek úver uzavretý medzi dodávateľom a spotrebiteľom je výlučne úverom uzavretým podľa tohto zákona s vylúčením možnosti aplikácie Obchodného zákonníka. Z ust. § 2 cit. zák. o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Z takéhoto znenia zákona nemožno vyvodiť, že úprava spotrebiteľských úverov osobitným predpisom nahrádza všeobecnú právnu úpravu úveru v Obchodnom zákonníku. Zákon o spotrebiteľských úveroch je lex specialis k všeobecnej právnej úprave, ktorou môže byť úprava vyplývajúca z Občianskeho zákonníka, tak aj úprava vyplývajúca z Obchodného zákonníka.

Právna ochrana úpravy spotrebiteľa je úpravou, ktorá má predovšetkým chrániť spotrebiteľa pred takým zmluvným vzťahom, v ktorom dojednané podmienky sú v neprospech spotrebiteľa. Zmluvnou podmienkou nemožno rozumieť aj zákonnú úpravu obsiahnutú v Obchodnom zákonníku, týkajúcu sa premlčania. Nie je správny výklad § 54 Občianskeho zákonníka s poukazom na pochybnosť o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a použití výkladu, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší v tom smere, že za priaznivejšiu právnu situáciu sa bude považovať právna úprava premlčania podľa Občianskeho zákonníka, keby mal byť podľa použitia takejto úpravy nárok dodávateľa premlčaný. Preto podľa odvolateľa neprináleží súdu posudzovať, ktorá zákonná úprava je v akom momente vzťahu medzi účastníkmi pre nich výhodnejšia, pokiaľ zákon výslovne neuvádza, že to, čo je potrebné medzi účastníkmi posudzovať, je charakter ich zmluvných dojednaní, t.j. to, čo si strany medzi sebou zmluvou upravili z pohľadu súladu a nesúladu s kogentnými ustanoveniami príslušného zákona.

Vychádzajúc z charakteru zmluvy medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, keď jednoznačne ide o zmluvu o úvere uzavretú podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, je teda potrebné dôjsť k právnemu záveru, že na takýto zmluvný vzťah sa bude aplikovať režim Obchodného zákonníka aj v časti premlčania jednotlivých nárokov a bude potrebné postupovať podľa ust. § 391 ods. 1 a § 397 Obchodného zákonníka.

Odvolateľ v odvolaní zároveň odkazoval na rozhodnutia súdov SR (uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/224/2011 zo dňa 27.11.2012, rozsudok sp. zn. 11Co/456/2012 zo dňa 5.2.2014, ako aj uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/417/2012 zo dňa 25.3.2014 a uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/162/2012 z 22.11.2012, 25Ci/197/2013 zo dňa 31.1.2014 a 25Co/297/2013 zo dňa 31.1.2014, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/142/2014 z 30.1.2014, rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/163/2013 zo dňa 25.2.2014, 17Co/170/2013 zo dňa 12.2.2014, uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/423/2013 zo dňa 31.3.2014 a uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/28/2013 z 30.10.2013, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.3.2013. Žalobca preto namieta, že súd mal a má postupovať aplikáciou ust. § 394 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého pri právach, ktoré vzniknú odstúpením od zmluvy platí premlčacia lehota odo dňa, keď oprávnený od zmluvy odstúpil a následne § 397 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba 4 roky. Ak potom súd tvrdí, že žaloba bola podaná na súd dňa 4.6.2013 a k účinnosti odstúpenia od zmluvy

došlo dňa XX.X.XXXX, premlčanie v danom prípade nemohlo nastať. Napadnutý rozsudok je podľa žalobcu postihnutý vadou nepreskúmateľnosti, pričom v konaní podľa žalobcu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom a to z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia, najmä vo vzťahu k podaniu žalobcu zo dňa 26.9.2014, v ktorom sa tento podrobne zaoberal otázkou aplikácie Obchodného zákonníka a premlčania podľa Obchodného zákonníka. Rozhodnutie súdu prvého stupňa preto vykazuje znaky arbitrárnosti poukazujúc na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/238/2008 zo dňa 30.11.2009, ako aj na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 119/2003-30, ako aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/170/2005, 7Cdo/136/2013. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že vyhovie pôvodnému návrhu s prihliadnutím na späťvzatie návrhu ohľadne sumy 100,- eur a teda zaviazže žalovanú na zaplatenie žalobcovi sumu vo výške 2.339,20 eur, úroku vo výške 18,40% ročne z istiny 2.156,25 eur od 22.12.2010 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 9% ročne z istiny 2.156,25 eur od 22.12.2010 do zaplatenia na účet žalobcu, trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku a trov právneho zastúpenia žalobcu (pôvodného právneho zástupcu podľa vyčíslenia pôvodného právneho zástupcu žalobcu), alternatívne navrhol zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 140,- eur a to za zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia 109,64 eur za 1 úkon právnej pomoci a režijný paušál pri hodnote veci 2.339,20 eur.

Opatrovník žalovanej sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj vo výroku o trovách konania podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania, v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok v súlade s ust. § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil potom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd konštatuje, že odvolacie dôvody žalobcu v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/, c/, d/ a f/ O.s.p. v prejednávanej veci neboli preukázané, nie je opodstatnená ani námietka žalobcu týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

V preskúmvanej veci odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 2 O.s.p., nakoľko dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky relevantné skutkové a právne otázky.

Odvolateľ v odvolaní tvrdí, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, avšak v odvolaní neuvádza, aké dôkazy súd prvého stupňa nevykonal, hoci boli navrhované, čo by odôvodňovalo odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p., teda že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Napadnutému rozsudku súdu prvého stupňa nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali ani nevyšli za konania najavo, alebo že by pri hodnotení dôkazov bol logický rozpor alebo na zistený stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne interpretoval.

Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa správne a úplne zistil skutkový stav veci, takto zistený skutkový stav podradil pod relevantné ustanovenia hmotného práva a vo veci správne rozhodol. Dôvody rozsudku sú jasné, logické a zrozumiteľné a odvolací súd sa v zásade stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

K dôvodom rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd navyše dodáva:

Medzi účastníkmi nie je sporné, že zmluva o poskytnutí hotovostného úveru zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretá dňa XX.XX.XXXX medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou a.s. ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľkou je zmluvou uzavretou podľa ustanovení Obchodného zákonníka, jej obsah sa však spravuje aj ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase jej uzavretia. Navyše sa na vzťahy vzniknuté zo zmluvy vzťahujú aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy.

Odvolačný súd považuje za potrebné uviesť, že spotrebiteľské právo a jeho úprava v Občianskom zákonníku je dôsledkom transpozície smerníc Európskej únie týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa.

Vzťah Obchodného a Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch je riešený v rozhodnutiach súdov Slovenskej republiky spôsobom, ktorý sa postupne vyvíja smerom k dôslednejšej ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom do 12.6.2014 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 13.6.2014 bola doplnená do ust. § 52 ods. 2 OZ tretia veta, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Keďže k tomuto doplnenému textu neexistuje prechodné ustanovenie znamená to, že od dňa jeho účinnosti sa vzťahuje toto ustanovenie aj na právne vzťahy, založené pred týmto dňom (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. 04. 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014).

Odvolačný súd zároveň poukazuje na to, že k aplikácii predpisov o ochrane spotrebiteľov na tzv. absolútne obchody sa vyjadroval ústavný súd už v rozhodnutí z 19.6.2013 č.k. I. ÚS 402/2013-10, ktorým odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci, kde odvolací súd vzťah z úverovej zmluvy posudzoval ako vzťah spotrebiteľský.

K námietke odvolateľa, že súd prvého stupňa nesprávne stanovil začiatok premlčacej doby a jej dĺžku uvádza odvolací súd, že s poukazom na vyššiu uvedenú argumentáciu je potrebné uplatniť v prejednávanej veci právnu úpravu premlčania podľa Občianskeho zákonníka.

Odvolačný súd sa teda stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa v tom, že na prejednanú vec je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka takým spôsobom, že majú prednosť pred aplikovateľnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Preto súd prvého stupňa správne neaplikoval ustanovenia § 391 ods. 1 a § 397 Obchodného zákonníka o premlčaní, ale ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka.

Skutočnosť, že žalobca si zvolil postup, pri ktorom neuplatňoval priamo pohľadávku voči žalovanému z neuhradených splátok, ale odstúpil od úverovej zmluvy, nemôže byť v prejednávanej veci na ťarchu žalovanej ako spotrebiteľky.

Odvolačný súd tiež poukazuje na to, že súd prvého stupňa správne poukázal aj na znenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý nadobudol účinnosť 1.5.2014 v tom smere, že pokiaľ by opatrovník žalovanej nebol vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, súd by aj bez návrhu v súlade s týmto ustanovením bol povinný prihliadať na premlčanie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi bez toho, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľáva. Teda že je povinnosťou súdu ex offio prihliadať aj na premlčanie nároku zo spotrebiteľskej zmluvy.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti vrátane výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 224 ods. 1 O.s.p. Žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech, ale trovy konania mu nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.